

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-294/13-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Fedore Lovričević-Stojanović predsjednice vijeća, Slavice Marić Okičić, Gordane Marušić-Babić, Biserke Kalauz i Sanje Otočan članica vijeća, te sudske savjetnice Branke Cvitanović, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po zahtjevu suda u R., kojega zastupa Dr. sc. A. R. predsjednik Suda, na sjednici vijeća održanoj 27. travnja 2015.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se usvaja.

Ukida se odredba članka 10. stavka 2. Odluke o novčanoj pomoći po rođenju djeteta („Službene novine primorsko-goranske županije“ 28/12. i 36/12.).

Obrazloženje

Podnositelj zahtjeva podnio je Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske dana 30. travnja 2013. zahtjev za ocjenu zakonitosti odredbe članka 10. stavka 2. Odluke o novčanoj pomoći po rođenju djeteta („Službene novine primorsko-goranske županije“ 28/12. i 36/12., dalje u tekstu: Odluka) koju je donijelo Općinsko vijeće općine K..

Podnositelj obrazlaže u zahtjevu da je kod toga Suda 20. prosinca 2012. zaprimljena tužba pod poslovnim brojem 2 UsI-1823/12, kojom tužitelj osporava zakonitost pojedinačne odluke tuženika, klasa: 551-06/12-02/12, urbroj: 2170-07-04-12-4 od 12. studenoga 2012. Navodi kako se osporavana pojedinačna odluka tuženika temelji na odredbama Odluke, kao općeg akta jedinice lokalne samouprave, uključujući odredbu članka 10. stavka 2. Odluke, koju podnositelj smatra protivnom zakonu. Naime, prema članku 1. Odluke, tom se Odlukom utvrđuju uvjeti, visina novčane pomoći, način ostvarivanja i korištenja prava te postupak za ostvarivanje prava na novčanu pomoć po rođenju djeteta, koju osigurava općina K. polazeći od preporuka Nacionalne populacijske politike. Odlukom se, kako podnositelj navodi, uređuju poslovi iz samoupravnog djelokruga općine propisani u članku 19. stavku 1. podstavci 4. i 5. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13-pročišćeni tekst, dalje u tekstu: ZLPS), tj. poslovi brige o djeci i socijalne skrbi. Uvjeti za ostvarivanje navedene novčane pomoći propisani su odredbama članaka 3. i 4. Odluke.

Podnositelj navodi kako odlučivanje o zahtjevu za ostvarivanje prava na novčanu pomoć po

rođenju djeteta nedvojbeno čini upravnu stvar u smislu članka 2. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine" 47/09.).

Podnositelj nadalje upućuje na odredbu članka 10. stavka 1. Odluke kojom je propisano da o zahtjevu za ostvarivanje prava odnosno pomoći propisanih ovom Odlukom odlučuje rješenjem Odjel (riječ je o Odjelu za opću upravu i društvene djelatnosti općine K. sukladno članku 8. Odluke). Smatra kako je citirana odredba članka 1. Odluke u skladu s odredbom članka 76. stavka 1. ZLPS-a, kojom odredbom je propisano da upravna tijela jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela donose pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba (upravne stvari). Međutim, ističe da je odredba članka 10. stavka 2. Odluke protivna odredbi članka 76. stavka 3. ZLPS-a, jer je stavkom 2. članka 10. Odluke popisano da se protiv rješenja Odjela može izjaviti prigovor općinskom načelniku u roku od 15 dana od zaprimanja rješenja.

U prijedlogu je citirana odredba članka 76. stavka 3. ZLPS-a koja glasi: Protiv pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga članka koje donose općinska i gradska upravna tijela, može se izjaviti žalba nadležnom upravnom tijelu županije, a protiv pojedinačnih akata koja u prvom stupnju donose upravna tijela županije i velikih gradova, može se izjaviti žalba nadležnom ministarstvu, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Zbog toga što je u stavku 2. članka 10. Odluke stvarna nadležnost za odlučivanje o žalbi protiv prvostupanjskog rješenja dodijeljena općinskom načelniku, kao izvršnom tijelu iste jedinice lokalne samouprave, podnositelj zahtjeva smatra da je u tom dijelu Odluka nezakonita jer položaj žalbenog tijela u predmetnim upravnim stvarima prema članku 76. stavku 3. ZLPS-a ima nadležno upravno tijelo P.-g. županije.

Predložio je stoga Sudu da na temelju članka 86. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima ukine odredbu članka 10. stavka 2. Odluke.

Donositelj općeg akta, Općinsko vijeće Općine K., u očitovanju na navode zahtjeva iskazuje kako smatra da nije točna tvrdnja podnositelja zahtjeva da se predmetnom Odlukom uređuju poslovi iz samoupravnog djelokruga Općine propisani člankom 19. stavkom 1. podstavak 4. i 5. ZLPS-a, odnosno poslovi brige o djeci i poslovi socijalne skrbi. Ističe da se Odlukom ne uređuju nikakvi poslovi skrbi ili brige o djeci (kao na primjer u slučaju odgoja, obrazovanja i slično) koji bi bili poslovi u smislu odredbe članka 19. stavka 1. podstavka 4. ZLPS-a i čija nadležnost i organizacija spada u djelokrug jedinice lokalne samouprave. Također, navodi kako se ne radi niti o poslovima ili pravima socijalne skrbi iz postavka 5. istog članka ZLPS-a, a koja bi imala uporište u Zakonu o socijalnoj skrbi.

Navodi kako se naprosto radi o nadstandardu u duhu Nacionalne populacijske politike ("Narodne novine" 132/06.) kako je to navedeno u preambuli Odluke, i mjeri kojom Općina K. nastoji poticati natalitet na svom području. Napominje i to, da materija predmetne Odluke, nije normirana pozitivnim zakonskim propisima. U nastojanju da se potencijalnim korisnicima predmetnog prava omogući ostvarivanje ali i zaštita prava, propisan je pravni lijek, pa je stoga odredbom članka 10. stavka 2. Odluke predviđen institut prigovora i nadležnost izvršnog čelnika da rješava u drugom stupnju.

Donositelj akta nadalje iskazuje kako je, imajući u vidu članak 76. stavak 3. ZLPS-a, upitna nadležnost drugostupanjskog županijskog tijela u konkretnom slučaju. Stoga je u duhu odredbe članka 76. stavak 3. ZLPS-a, a analogijom odredbi drugih propisa, primjerice članka 6. stavka 1. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" 86/08. i 61/11.) propisao pravni lijek kako je to navedeno u članku 10. stavku 2. Odluke. Predlaže da se zahtjev za ocjenu zakonitosti odredbe članka 10. stavka 2. Odluke ocijeni neosnovanim.

Zahtjev je osnovan.

Ovaj Sud u prvom redu prihvaća konstataciju iz citiranoga zahtjeva da je odlučivanje o zahtjevu za ostvarivanje prava na novčanu pomoć po rođenju djetetu upravna stvar u smislu članka 2. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine" 47/09., dalje u tekstu: ZUP). Stoga je u konkretnoj stvari pravilno i zakonito propisati mogućnost da se izjavi žalba nadležnom tijelu (sukladno članku 105. stavku 1. ZUP-a).

Polazeći od Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, na koji upućuje donositelj akta, valja naglasiti da ovaj Sud ne prihvaća da se predmetno upravno pitanje može riješiti analogijom s odredbama toga Zakona.

Predmetna je Odluka nesporno rezultat prihvaćanja odrednica Nacionalne populacijske politike prema kojoj se uvodi i potiče isplata dodatka za dijete od strane jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Odredbom članka 1. ZLPS-a, ovim se Zakonom uređuju jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, njihov djelokrug i ustrojstvo, način rada njihovih tijela, nadzor nad njihovim aktima i radom te druga pitanja od značenja za njihov rad. Podnositelj zahtjeva pravilno povezuje Odluku s člankom 19. stavkom 1. ZLPS-a, kojim je propisano da općine i gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značenja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na: brigu o djeci, socijalnu skrb (podstavka 4. i 5.) toga članka ZLPS-a.

Ovaj Sud je mišljenja da se predmetna Odluka donosi temeljem ovlaštenja iz članka 19. ZLPS-a i da po svome sadržaju predstavlja opći akt, stoga istu treba pravno urediti sukladno odredbama ZLPS-a, i to članka 76. stavka 3. na način da se žalba može izjaviti nadležnom upravnom tijelu županije.

S obzirom na naprijed navedeno, ovaj Sud ne nalazi zakonitom odredbu članka 10. stavka 2. Odluke jer je u suprotnosti s člankom 76. stavkom 3. ZLPS-a.

Slijedom izloženoga Sud je na temelju članka 86. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10., 143/12. i 152/14.) presudio kao u izreci, a na temelju odredbe članka 86. stavka 4. istoga Zakona ukinuta odredba općeg akta prestaje važiti danom objave presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u "Narodnim novinama".

U Zagrebu 27. travnja 2015.

Predsjednica vijeća
Fedora Lovričević-Stojanović, v.r.